Lomakausi on alkanut: milloin on syytä hakeutua hoitoon kesänviettopaikalla?

Eteisvärinään liittyy aivohalvauksen vaara

Hetkellinen sydämen tykytys ja muljahtelu ovat yleisiä oireita: tavallisimmin kyseessä on harmiton lisälyönti, mikä tuntuu muljahduksena rinnalla. Pitempään kestävistä rytmihäiriöistä yleisin on eteisvärinä, joka pitää tutkia lääkärin vastaanotolla tarkemmin. Vaikka oireet ovat usein lieviä, ne voivat olla merkki vakavammasta sydänsairaudesta. Eteisvärinä lisää myös aivohalvauksen riskiä.

Tykytyksen ja muljahtelun tunne johtuu useimmiten eteisperäisestä rytmihäiriöstä. Vanhemmassa väestössä nämä rytmihäiriöt – kuten eteisvärinä – lisääntyvät sepelvaltimotaudin ja muiden sydänsairauksien johdosta.

Useimmat eteisvärinäpotilaat tulevat lääkärin vastaanotolle tykytystuntemuksen takia. Eteisvärinässä sydän lyö epäsäännöllisesti ja usein normaalia nopeammin. Muita oireita voivat olla huimaus, hengästyminen, rintakipu ja väsymys. Osalle eteisvärinä ei aiheuta minkäänlaisia oireita.

Eteisvärinään liittyy aivohalvauksen riski

Eteisvärinään liittyy aivohalvauksen vaara. Kun eteiset värisevät, osa verestä lammikoituu ja saattaa muodostaa hyytymän eteisiin. Hyytymä saattaa lähteä liikkeelle, jolloin se kulkeutuu verisuonten mukana aivoihin ja tukkii siellä verisuonia. Seurauksena on aivohalvaus, joka voi viedä toimintakyvyn - tai olla jopa hengenvaarallinen.

Eteisvärinän aiheuttaman aivohalvauksen riskin suuruutta voi arvioida CHADS^2-pisteillä:

Aikaisempi aivohalvaus tai aivoverenkiertohäiriö	2 pistettä
Ikä >75 vuotta	1 piste
Kohonnut verenpaine	1 piste
Diabetes	1 piste
Sydämen vajaatoiminta	1 piste

Jos pisteet ovat nolla, aivohalvauksen riski eteisvärinän aikana on noin 2 %. Täydellä kuudella pisteellä aivohalvauksen riski on jo lähes 20 %. Verenohennushoito aloitetaankin usein jo kun pisteitä kertyy 1 tai enemmän.

Milloin on syytä lähteä lääkäriin?

Jos rytmihäiriötuntemus on kestänyt useita tunteja, on syytä hakeutua päivystykseen. Sydänfilmin ja lääkärin tekemän tutkimusten tavoitteena on selvittää rytmihäiriön tyyppi. Lisäksi arvioidaan rytmihäiriön vakavuus ja hoitomahdollisuudet.

Eteisvärinä voidaan kääntää normaaliksi, mikäli se on kestänyt alle 48 tuntia. Tässä ajassa eteisiin ei vielä ole ehtinyt syntyä hyytymiä, joten rytmin kääntäminen normaaliksi on turvallista. Jos eteisvärinä on kestänyt yli 48 tuntia, täytyy ennen rytmin kääntämistä käyttää muutaman viikon ajan verenohennuslääkitystä. Vasta sitten rytmi voidaan kääntää normaaliksi ilman vaaraa hyytymän liikkeelle lähdöstä. Eteisvärinän uusiutumista voidaan ehkäistä lääkehoidolla.
Viitteet:

CHADS: Gage BF, et al. JAMA. 2001;285:2864-2870

Lisätietoja:
asiantuntijalääkäri Jarmo Kaukua, sanofi-aventis Oy
gsm 040 357 8268
jarmo.kaukua@sanofi-aventis.com